

deam. Non sanè quasi crystallinū humorem præcipuū uisus instrumentū esse, & ut hic alatur uirum produci, & huius gratia oculi reliquas partes efformatas esse, quemadmodū Galenus in decimo de Partū usu diffusè persequitur, commemorare, aut hic prolixè etiā scribere nequir: sed quod mihi certū quī uisus fiat, nō constet, hincq; reliqua oculi cōstructio depēdeat, quodq; potissimū de huiusmodi philosophorū & medicorū cōtrouersijs priuatim quædā aliquādo mihi scribenda duxerim, præsentī labore ad iustam molem perducto.

DE AUDITVS INSTRUMENTO.

Caput XV.

QUAE de auditu organi fabrica modò enarranda essent, superiùs in primo libro ita explicui: atque in præsentia, si inibi nihil commemoratum fuisset, ea pertractarem. In octauo enim primi libri Capite^a cavitatem auditus organi gratia in caluaria exculptam, paratamq; & deinde huius concavitatis foramina membranas & ossicula recensui. In decimo sexto autem eiusdem libri Capite, auris cartilaginū & reliquarum constructionem, ut tunc occurrit, modoq; animo obuersat, persecutus sum. Nihil enim hic certius de auditu sonituq; percipiendo, quā inibi attexere possum, nisi etiā plus nunc quā dum illa scriberem, ambigem, mihiq; longè minus satisfaciā, & non satis mirari quæ, omnes de auditu, ipsiusq; obiectis tam prolixè citra organi ipsius uel maxime superficialiā cognitionē scribere: ex quo tamen præcipuè ad præsentem disceptationem petendæ erant demonstrationes.

DE GUSTVS INSTRUMENTO.

Caput XVI.

LINGVAM oris amplitudini adamussim congruentē gustus esse instrumentum, medicis iuxta ac philosophis concessum est omnibus. quū itaq; in decimo nono secundi libri Capite^a, nouem linguæ musculos, & uariā illam librarum, compositionisq; in ipsius parte hiantē ore ante cōfectio- nem conspicua speciem unā cum illius inuolucris recensuerim, & in ter- tio libro^b uenas arteriasq; linguā petentiū seriem similiter descripserim, in quarto libro ipsius nervos minime negligēs, quorum^c alter præcipua maioris tertij neruorum cōiugij radices numerabatur portio, gustus occasione potissimū lin- guæ oblata, alter uerò septimi neruorū cerebri paris propagines musculorū nomine linguam implicātes, nemo, uti arbitror, hic à me requirit, ut prolixā de linguæ fabrica inter cæteras par- tes, ut uerū fatear, mihi minus cognita, sermonem instituā, aut diffusè saporum differētijs & qualitates commemorem.

DE TACTVS INSTRUMENTO.

Caput XVII.

Tactus quoq; instrumentū in quarti libri initio me persecutū arbitror, quum nullum neruū tactus sensu nō præditū per corpus digeri assererē, & Naturę scopos in neruorum distributione quantum is locus exigebat enarrarē: illorū subridens sententiā, qui unam eiusdem nerui portiunculam sensui, aliā motui absq; sensu præesse docuerūt. Ac proinde totius hu- manæ fabricæ partiū enarratione pro mea uirilī absoluita, nunc superest, omniū partium quæ præsentī libro aggressi sumus, sectionis rationē per scribere: & si cuius partis in alijs libris traditæ secandi ratio nō expressa sit, etiā illam ad huius li- bri calcem seriatim subiungere, & postremò de uiuorū sectione nōnulla proponere.

CEREBRI OMNIUMQUE QUAE PRÆ-

senti libro traduntur organorum administrandi ratio.

Caput XVIII.

DVM MODO musculos ceruicem occupantes, & nervos ē ceruicis dorsali medulla profluentes, in corpore quod nutritionis uitalisq; facultatis or- ganis inspicendis hactenus subseruiuit, aggressus fueris, suadeo nunc ca- put ita atque ad præcedentis libri finem recēdū, à reliquo corpore auferri. Ablatum enim longè commodiùs, minori q; molestia attrēctabis, unde etiā capita detruncatorum hominum ad hunc usum sunt accommoda- tissima: præcipuè quod illa uix bene mortua, statim à sumpto supplicio minus morosorum iudicium ac præsectorum opera, obtineri possunt. In quorū numero si quis unquam alius, meherculè habēdus est, studiū unicuique Meccenas, illustriū senatus Veneti singu-

singulare ornamentum MARCVS ANTONIVS CONTARENVS, obraram phi- losophiæ linguarumq; cognitionem, ac tot felicissimè obitas legationes, toti orbi clarissimus, qui nunc Patuinæ urbis Prætor uigilantissimus, ubere profectò nobis ad Anatomes admini- strandas copiam suppeditat, ipse humanæ corporis fabricæ studiosissimus indefessusq; specta- tor, ac alius ueluti Romanorum Boëthius aut Sergius. Qualecunq; igitur caput obtigerit, sem- per eius os ferra^a diuidendum est, ac proinde nouacula aut cultro in capitis cute ad os usque or- bicularem duces sectionem, quæ pollicis latitudine elatius quā supercilia sunt, non inoppor- tunè auspicabitur, hinc per tempora ad eminentissimā maximeq; posticam occipiti sedem ten- dens, & illinc rursus per tempora frontem accedens. Ducta hac linea, tenuiori ferra, qua in gan- grena auferendis membris uti consueuimus, aut alia ab eburneorum pectinum artificibus pe- tita, caluariam secundum illam lineam diuides, studiose præcauens, ne altius quā os sit, fer- ra descendat. In hoc opere conduxerit capitis crines nondum abrasos, neque etiā aures præ- sectas esse, quo leuiori negotio altera manu, & focalis utraque caput ne ferræ cedat cōtineatis. Vbi caluariam orbiculatim diuideris, obtuso cultelli mucrone secundum sectionem ducto, num aliqua ossis pars adhuc diuidenda supersit examinabis, ut & eam quoque ferra diuidas. Porro ne sectionis finem ipsius principio elatiorem, depressiorem uel molliorem, si modò id citra aliam operam (quam factu sit longè facillimum) te facturum nō fidis, nihil obstitit funiculum colore aliquo intinctum nudæ caluariæ fortiter illorum qui trabes in asseres diuidunt modo, circumdare, ut coloris orbicularem lineam, quæ ferram dirigat, caluariæ intingat. Atque hunc funiculum ossi obuoluere conuenit, postquam iam cutem orbiculatim dissecuisti: quippe cur- tis sectio te manu ducere nequit, nam sectionis in cute factæ latera, dum caput ualidè cōtinetur, hinc inde abscedente cute diuelluntur. Diuisa ad hunc modum caluaria, si à ceruice inferioriq; maxilla caput habueris liberum, illud sua basi mensæ impones, utrinque si uisum fuerit ne in la- zera concidat, lapidem, aliud uel simile collocans. Si uerò caput reliquo corpori sectionis ratio- ne adhuc hæreat, tot ceruicis occipitiq; quadratos lapides, aut truncum aliquem subijcies, ut caput in anteriora reflexū eleuatumq; ac si basi inniteretur, tibi assurgat. Insuper sectioni per cal- uariam factæ ualidioris cultri dorsum transuerim ad frontem primum impones, & illo modi- cè sursum deorsumq; acto, sectionem aliquousq; dirimes. Idem quoque in occipitio temporib; tantisper faciendum est, quousq; caluariam à dura cerebri membrana liberam esse conie- ceris. tūc enim uerticis crinibus apprehensis attrahentē manū os subsequetur. Adempto osse, cutem simul cum adipe & carnea mēbrana solis manibus (alicubi tamen cultro prius liberatā) facile diuelles, & deinde cultelli mucrone Græcis uocatū *πυλινγχιον*, ipsumq; *πυλινγχιον* indaga- bis, deinde etiā^b uenulas ex uerticis cute in caluariā uersus durā cerebri membranam, aut ab hac in illam profectas. Iam dura cerebri membrana aliqua ex parte cultello est perforanda, & calamo fistula^c uel, aut quo in elicienda urina uti consueuimus syphone, foramini indito, sectio- nis latera ad illum digitis cōprimenda sunt, ut postmodum syphone inflato, quanto dura mem- brana cerebri mole amplior sit, condiscas. Atque fuissecerit in altero tantum latere eiusmodi fo- ramen fieri, nam copiosus qui inflatur spiritus undiquaq; duram cerebri membranam disten- dit, inflatq;. Verū si quum caluariam ferra diuideres, duram membranam alicubi oscitanter dissecueris, illa quoq; sectio dum inflatur membrana opportunè, ne aërem transmittat compri- metur. Diuisa rursus membrana, acutioris cultelli mucronem tertio duræ membranæ sinui, per totam capitis longitudinem in elatissima eius membranæ sede procedenti intrudes, lon- gaq; sectione uniuersum quoad poteris, aut ab occipito ad frontem usque, aut à fronte ad occi- pitiū diuides. Atq; hic sinus si suspēdio, aut aliter quā capitis supplicio homo necatus fuerit, sanguine oppletus conspicietur, quem extergere conuenit, & distento sinu ipsius formā, & ra- morū qui utrinq; ab ipsius lateribus, & ex inferiori eius sede pullulant, orificia inspicere. Porro ut cerebrū dura ipsius membrana nudes, iuxta frontis os eam ad tertij illius sinus latera perfo- rabis, et deinde stylo in foramen indito, secundum illum cultello ad occipitis usq; os cōtinuò ad sinus eius latera sectionē deduces. Hac ad utrunq; sinus latus facta sectione, rursus durā mem- branam cultelli mucrone propter aurem, quā ossi proxima est perforabis, hincq; rectā sursum usq; in priorē, seu secundum capitis longitudinē, ductam sectionem secando perges. Postremò in capitis uerticem quatuor sibi proximarū sectionum angulos unguibus attolles, & deorsum tractos à cerebro reflectes, habita ramorū ratione, qui ex tertij duræ mēbranæ sinus lateribus, & ijs uasis quibus duræ membranæ implicatur latera, in tenuē cerebri membranā pertinent. Insuper dextra cerebri parte à sinistra modicè manuū beneficio diducta, septum à dura mem- brana inter utranq; cerebri partē extructū, & soboles à tertio duræ membranæ sinu utrinq; in tenuem membranā diffusæ, quantū fieri poterit attollētur, ut qui illarū interuentu in uiuētibus

li 2 cere.

Caluaria ad cerebri Ana- tomen quatuor ter aperienda.

Cutis, adipsa mēbrana car- nosa, ac dein caluaria iuno lucris, illiq; sub- ditæ adhuc mē- branae examē- dura mēbra- ne amplitudo qui examinan- da.

Tenuis mem- brana deter- ctio.

Galenus in primo libro de Locis af- fectis.

Caput ad cer- rebri inspectio- nē qui parauit- dum.

a. fi. G. G. f. fig. D. D. inter A. A. & B. B.